

Tebliğ

Çevre ve Orman Bakanlığından:

Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ

Amaç

Madde 1 - Bu Tebliğin amacı, atıkların ek yakıt olarak kullanılmalarına ilişkin teknik ve idari hususları ve uyulması gereken genel kuralları düzenlemektir.

Hukuki dayanak

Madde 2 - Bu Tebliğ, 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin 15 ve 21 inci maddeleri, 21/1/2004 tarihli ve 25353 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği’nin 22 inci maddesi ile 7/10/2004 tarihli ve 25606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

İthal yasağı

Madde 3 - Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin 41 inci maddesine göre atıkların ithalatı yasaktır.

Genel kurallar

Madde 4 - Enerji geri kazanımı amacıyla Ek-1’de belirtilen atıklar ile I ve II nci kategori atık yağları ek yakıt olarak kullanacak tesislerde aşağıdaki genel kurallara uyulması zorunludur:

a) Çimento fabrikalarında Ek-1’de belirtilen atıklar, diğer tesislerde ise Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin Ek-1’indeki teknik özellikleri sağlayan I ve II nci kategori atık yağlar, Çevre ve Orman Bakanlığından lisans alınmak kaydıyla ek yakıt olarak kullanılabilir.

b) Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin 20 nci maddesine göre tehlikeli atık yakma tesislerinde uygulanan baca gazı emisyon standartları Ek-2’de verilmektedir. Yakıt ısı gücünün % 40’ından fazlasını (a) bendinde belirtilen atıklardan karşılayan tesislerde Ek-2’de verilen emisyon limitleri uygulanır.

c) Yakıt ısı gücünün %40’ına eşit veya daha az bir kısmını Ek-1’de belirtilen atıklardan karşılayacak çimento fabrikaları ile sadece I veya II nci kategori atık yağ yakılmasına müsaade edilecek diğer tesisler için Ek-3’de verilen formüle göre belirlenecek emisyon sınırları uygulanır. Söz konusu formülde yer alan C_{proses} değeri olarak, çimento fabrikaları için bu Tebliğin Ek-3’ünde verilen, diğer tesisler için Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde yer alan değerler kullanılır. $C_{atık}$ için ise bu Tebliğin Ek-2’sindeki sınır değerler uygulanır.

d) Tesis, yanma gazları en elverişsiz koşullarda bile kontrollü ve homojen bir şekilde yanma bölgesinde en az 2 saniye ve minimum 850 °C sıcaklıkta kalacak şekilde tasarlanır, donatılır ve işletilir. Ancak içeriğinde % 1’den fazla miktarda halojenli organik madde bulunduran atık yakılması durumunda, gerekli minimum sıcaklık 1100 °C, alıkoyma zamanı ise en az 2 saniye olacaktır. Tesiste belirtilen değerlerin altına düşüldüğünde atık beslemesi durdurulacaktır. Çimento fabrikaları hariç atık yağları ilave yakıt olarak kullanma talebinde bulunan tesislerde bu teknik hususların sağlandığının bir üniversite veya bilimsel bir kuruluş raporuyla belgelenmesi ve bu raporun lisans müracaatında Çevre ve Orman Bakanlığına sunulması gerekmektedir.

e) Tesis etki alanında hava kalitesi ve emisyon ölçümleri, akredite edilmiş veya Çevre ve Orman Bakanlığınca uygun bulunan laboratuvarlara sahip olan özel veya kamu kurum kuruluşları tarafından yapılır.

f) Atık yağların toplanması, taşınması, tesise kabulü, geçici depolanmasında Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin ilgili hükümleri, diğer atıklar için Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uygulanır. I ve II nci kategori atık yağların yakıt olarak kullanılabilmesi için tehlikeli atık ve maddelerle karıştırılmamış olduğunun belgelenmesi, ayrıca çimento ve atık yakma tesisleri dışındaki tesisler tarafından kullanılacak atık yağların ısı değeri en az 6000 kcal/kg olması gerekmektedir. Bu amaçla gerekli analizler akredite olmuş laboratuvarlarda veya Çevre ve Orman Bakanlığınca uygun bulunan laboratuvarlara sahip olan özel veya kamu kurum kuruluşlarına yaptırılır.

g) Analiz sertifikası ve ulusal atık taşıma formu olmayan atık yağlar tesise kabul edilmez. Motor yağları

için yağı kullanan tesisin tanklarından Çevre ve Orman Bakanlığının atık yağ toplama konusunda yetkilendirdiği kuruluşlar veya yetkilendirilmiş kuruluşların anlaşma sağladığı bilimsel kuruluşlarca 3 ayda en az bir defa 1 litre asıl, 1 litre şahit numune alınır. Çevre ve Orman Bakanlığı daha sık aralıklarla analiz talebinde bulunabilir. Asil numunenin analizleri yetkilendirilmiş kuruluş tarafından yaptırılır. Analiz bedeli tesis sahibi tarafından karşılanır. Şahit numune 6 ay analizi yapan kuruluş tarafından muhafaza edilir ve süre sonunda mevzuata uygun olarak Çevre ve Orman Bakanlığından lisans almış tesislerde bertarafı sağlanır. Analiz sonuçları yetkilendirilmiş kuruluş tarafından Çevre ve Orman Bakanlığına ulaştırılır.

Sintine yağlarından 3 ayda en az bir defa 1 litre asil ve 1 litre şahit numune tesis tarafından bu maddenin (f) bendinde belirtilen yeterliliğe sahip ve analizleri yapacak laboratuara, kurum veya kuruluşa aldırılır. Çevre ve Orman Bakanlığı daha sık aralıklarla analiz talebinde bulunabilir. Analiz bedeli tesis sahibi tarafından karşılanır. Şahit numuneler analizi yapan kuruluşta 6 ay muhafaza edilerek süre sonunda mevzuata uygun olarak Çevre ve Orman Bakanlığından lisans almış tesislerde bertaraf edilir. Analiz sonuçları analizleri yapan kuruluş tarafından Bakanlığa ulaştırılır.

Numune kaplarının üzerinde yağın nereden alındığı, numune alma tarihi, atık taşıma formu numarası, analiz raporu numarasının bulundurulması zorunludur.

h) İşletme esnasında, tesiste arıza olması durumunda veya bakım esnasında hava, su ve toprak gibi alıcı ortamlara verilebilecek zararlı etkilerin önlenmesi amacıyla tesise atık beslemesi durdurulur.

i) Sürekli ölçümlerin yapılacağı parametreler için güven aralığı değeri Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin Ek-15'deki değerleri aşamaz.

j) Tesiste atık kabul ünitesi, laboratuvar, geçici depolama alanları, atık besleme sistemi bulunur ve bu birimlerde yapılan tüm işlemler kayıt altına alınır. Tesise kabul edilen atıklara parçalama, rendeleme gibi ön işlem yapılabilir.

k) Çimento fırını, filtreler devre dışında iken çalıştırılmaz. Elde olmayan nedenlerle enerji kesilmesi ve voltaj düşüklüğü ile işletme koşullarına bağlı olarak ani CO emisyon konsantrasyonunun yükselmesinden dolayı kısa süreli olarak elektrofiltrenin veriminin düşmesi veya devreden çıkması durumlarında döner fırına atık beslenmesi durdurulur.

l) Atık kullanımından kaynaklanabilecek kazalara karşı acil durum ve müdahale planları hazırlanır, bu konuda yeterli sayı ve nitelikte eğitilmiş personel ve ekipman bulundurulur.

m) Atıkların taşınması ilgili Yönetmelikler doğrultusunda bu iş için lisans almış kişi ve kuruluşlarca atığın özelliğine uygun araçlarla yapılır. Taşıma esnasında Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Ek-9A'sında yer alan Ulusal Atık Taşıma Formlarının kullanılması zorunludur. Söz konusu formlar adı geçen yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen kurallara uygun olarak kullanılır.

n) Çevre ve Orman Bakanlığından lisans alan tesisler, lisans aldıkları tarihten itibaren tesise kabul edilen atık türü, miktarı, kimden alındığı, kullanım miktarı, bakiye atık oluşuyor ise bertaraf amacıyla nereye verildiği gibi bilgileri içeren kütle balansı tablosunu ve atık temin edilen kişi veya kuruluştan alınan atığa ilişkin analiz sonuçları ile ulusal atık taşıma formlarını ve faturaları aylık olarak Çevre ve Orman Bakanlığına gönderir.

o) Tesisin izlenmesine ilişkin belgeler ile sürekli ölçüm parametrelerinin kayıtları 5 yıl süreyle tesis yetkilileri tarafından muhafaza edilir.

Ek yakıt lisansı

Madde 5 - Bu Tebliğ kapsamındaki atıkları ek yakıt olarak kullanma talebinde bulunan tesisler, Çevre ve Orman Bakanlığından lisans almakla yükümlüdürler. Lisans süresi 3 yıldır. Lisans başvurusunda aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler bulunacaktır:

a) Emisyon izni belgesinin noter tasdikli bir örneği, lisans müracaat tarihinden en fazla iki sene önce yapılmış emisyon raporunun bir örneği,

b) Çimento fabrikaları hariç, I ve II nci kategori yağları ek yakıt olarak kullanacak tesisler için bu Tebliğin 4 üncü maddesinin (d) bendinde belirtilen teknoloji uygunluk raporu,

c) Tesiste kullanılan yakıtların türleri, ısıl değerleri, yakıt analizleri (kükürt, azot, toplam halojenler, ağır metaller, kül, nem, ve benzeri), yakıt besleme hızları (kg/saat); yıllık, aylık, günlük ve saatlik olarak tüketim miktarları,

d) Tesisin en yakın yerleşim alanına mesafesi, Çevre ve Orman Bakanlığı gerek görürse tesis çevresindeki yerleşim planı,

- e) Baca gazı arıtım tesislerinin teknik özellikleri, yüzde olarak arıtıma verimi,
- f) Baca gazı debisi, baca yüksekliği, baca gazı çıkış hızı, baca gazı sıcaklığı, baca çapı,
- g) Atıkların tesis girişinde ve atık üreticisinden alınmadan önce kontrol ve kabul prosedürleri, bu amaçla kullanılan laboratuvar cihazları,
- h) Fabrikada lisanslı atık taşıma araçları varsa, lisans belgelerinin ve sürücü eğitim sertifikalarının birer kopyası,
- i) Atık geçici depolama alanının kapasitesi, özellikleri, atık tank ve konteynerlerinin işaretleme ve depolama kuralları, boş konteynerlerin bertaraf yöntemleri,
- j) Atık hazırlama işlemleri,
- k) Tesiste Endüstriyel Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda yapılan ölçüm ve kontroller ile hangi parametrelere hangi sıklıkta bakıldığı,
- l) Tesiste alınan acil durum tedbirleri hakkında bilgi, bu konuda görevlendirilen personelin isimleri, görevleri ve sorumlulukları, acil durum planı örneği,
- m) Ek-6'ya göre hazırlanacak Deneme Yakması Planı
- n) Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından motor yağlarını toplamakla yetkilendirilmiş kuruluş veya kuruluşlarla yapılmış sözleşme metni,
- o) Çevre ve Orman Bakanlığınca gerekli görülen diğer bilgi ve belgeler.

Deneme yakması

Madde 6 - Tebliğ kapsamındaki atıkları yakabilmek için lisans talebinde bulunan tesislerde deneme yakmasının yapılması zorunludur. Deneme yakmasının amacı; Ek-2 ve Ek-3'de yer alan emisyon sınır değerlerinin, atık menüsü ve atık besleme hızına bağlı olarak tesis tarafından karşılanabileceğini göstermektir. Deneme yakması esnasında tüm parametreler için kütleli debiler de değerlendirilerek raporda yer alacaktır. Tesis işleticisi Ek-6'ya göre deneme yakması planını hazırlar ve lisans başvurusunda Çevre ve Orman Bakanlığı onayına sunar. Onaylanan plan doğrultusunda Çevre ve Orman Bakanlığı yetkililerinin gözetiminde yapılan deneme yakması sonucunda deneme yakması raporu hazırlanarak söz konusu Bakanlığın değerlendirmesine sunulur. Çevre ve Orman Bakanlığınca raporun uygun bulunması durumunda lisans işlemi tamamlanır.

Tesiste ve atık menüsünde değişiklik

Madde 7 - Lisans süresi içinde lisans belgesinde onaylanmış esaslarda değişiklik yapmayı planlayan tesisler, Çevre ve Orman Bakanlığınca lisans yenilemek üzere başvuruda bulunur. Bu amaçla yapılacak başvuruda bu Tebliğin 5 ve 6 ncı maddelerine göre değişiklik yapılması planlanan hususlarda bilgi ve belge istenir.

Lisans yenileme

Madde 8 - Lisans almış tesis, lisans süresi dolmadan 1 ay önce Bakanlığa lisans yenilemek üzere başvuruda bulunur. Başvuruda, tesiste ve atık menüsünde değişiklik olmadığı, tesis işletme koşullarının değişmediğinin ve lisansta verilen tüm koşulların aynen devam edeceğinin beyan edilmesi halinde, fabrikanın lisansı deneme yakmasına gerek kalmaksızın yenilenir. Aksi takdirde bu Tebliğ'in 5 ve 6 ncı maddelerinde verilen hükümler uygulanır.

Lisans iptali

Madde 9 - Çevre ve Orman Bakanlığınca veya ilgili valilikçe yapılan denetimlerde tesisin lisansa uygun olarak çalıştırılmadığı, mevzuatta istenen şartların yerine getirilmediği, ilgili ölçümlerin düzenli olarak yapılmadığı veya kaydedilmediğinin tespit edilmesi halinde işletmeciye, tespit edilen aksaklıkların düzeltilmesi için aksaklığın önemine ve kaynağına göre bir ay ile bir yıl arasında süre verilir. Bu süre sonunda yapılan kontrollerde aksaklığın devam ettiği tespit edilirse, tespit edilen aksaklığın niteliğine göre 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 15 ve 16 ncı maddeleri doğrultusunda işlem yapılır. Faaliyeti geçici süre ile durdurulan işletmenin süre sonunda yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde lisansı iptal edilir. Lisansı iptal edilen tesis lisans alabilmek için 5 inci maddeye göre yeniden Bakanlığa başvurur.

Yürürlükten kaldırma

Madde 10 - 8/12/2001 tarihli ve 24607 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çimento Fabrikalarında Atıkların Alternatif veya Ek Yakıt Olarak Kullanılmalarında Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - 8/12/2001 tarihli ve 24607 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çimento Fabrikalarında Atıkların Alternatif veya Ek Yakıt Olarak Kullanılmalarında Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ kapsamında verilen lisanslar, süresi sonuna kadar geçerlidir. Süresi dolan lisanslar, bu Tebliğ

hükümlerine göre yenilenir.

Yürürlük

Madde 11 - Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12 - Bu Tebliğ hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

Ekleri İçin [Tıklayınız](#)